

NORANTA ANYS DE L'ENXIQUIMENT D'ÒDNA

PEP SOLÉ I VILANOVA

El 3 d'abril de 1925, la *Gaceta de Madrid* publicava un real decret pel qual Igualada s'annexionava 600 Ha del terme municipal d'Òdena per poder créixer. Aquell mateix any es va incloure en el programa oficial de la Festa Major un plànol amb les noves dimensions d'Igualada. Igualada tenia fins llavors 172 Ha i augmentava el terme amb 600 Ha més.

Aquest canvi de línies de terme, que va comportar una millora substancial per a Igualada, va ser una gran pèrdua per a Òdena, en territori i en impostos.

El procés va ser iniciat el 1859. Buscava fer Igualada més gran i, per sobre d'això, poder recaptar els impostos que «deslleialment» es generaven a Òdena en no cobrar per activitats com l'escorxador, que es feien en el terme d'Òdena però a tocar d'Igualada. Qui recaptava era Òdena, tot i que als límits del terme no hi dedicava pràcticament cap recurs.

Igualada va pagar —suposadament a terminis en deu anys— 60.000 pessetes i va adquirir el compromís de compensar Òdena amb «*el manteniment de camins, vies públiques i la prestació de serveis municipals*». La història diu que aquestes compensacions van ser pràcticament zero.

No vull ara fer reivindicacions, ja que probablement, d'aquí a un temps no gaire llunyà, Òdena i Igualada tindran moltes més coses en comú que les actuals.

Com es va viure des d'Òdena aquesta annexió? No ho sé i els quatre anys de regidor i alcalde a l'ajuntament d'Òdena no m'han servit per esbrinar

com es va viure. Desconec si està documentat en algun butlletí municipal de l'època.

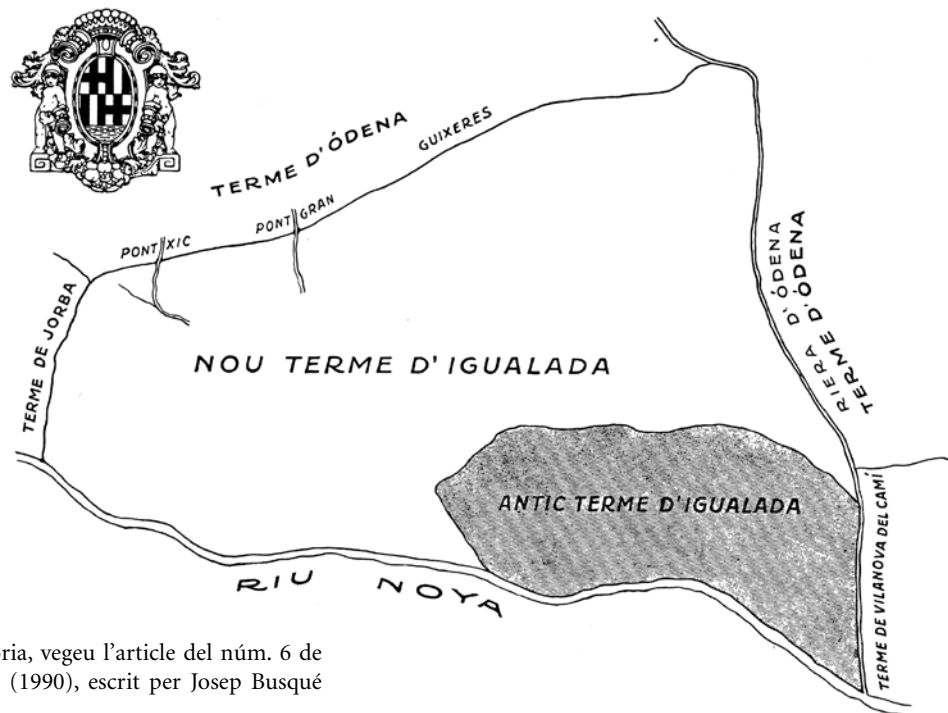
Sí que he observat en canvi un distanciament dels odenencs envers el que passa a Igualada. Òdena es va deixar perdre moltes oportunitats a mans d'Igualada. Encara ara, òrgans com l'aeròdrom d'Òdena (100% en el terme d'aquest municipi), gestionat per un Consorci, està dominat pels vots d'Igualada, i els odenencs ho accepten dòcilment. Molts odenencs «només» van a Igualada perquè és un lloc on hi ha feina i serveis. Queda molt lluny, Igualada.

En el procés d'annexió, ¿no hauria estat més intel·ligent negociar amb Igualada alguna cosa que no fos perdre sense negociar 600 Ha del terme i els impostos que es generaven al territori annexionat? ¿Plantejaríem ara l'annexió per part d'Igualada de l'odenenc Barri de Sant Pere perquè està a tocar d'Igualada? ¿Entendria la gent que Barcelona s'annexionés l'Hospitalet perquè moltes empreses i Fira de Barcelona estan al terme veí? No ho crec. El que es va plantejar a primers de segle XX era una guerra d'impostos que probablement Igualada va saber tractar per la via de l'annexió mitjançant els poders i connexions del general Pere Vives, «*amb una pistola sobre la taula*». Contràriament, Òdena ni va saber veure què li venia a sobre ni va saber defensar-se.

La història l'expliquen els vencedors i aquesta des d'Igualada. Seria bo, ni que fos sigui de cara al centenari de l'annexió, conèixer la història explicada pels perdedors.

Ara Igualada torna a necessitar d'Òdena per poder fer el polígon dels Blanquers (14 Ha). Seria un bon moment per recordar com es feien les coses al començament del segle XX i aprofitar per ser generós des d'Igualada i Jorba amb les compensacions que hauran de fer per tirar endavant un nou eixample, ara industrial. Una part important de la zones verdes es quedaran a Òdena i les indústries (que generen «burots») a Igualada i a Jorba. El més curiós és que la part d'Igualada on s'edificaran les indústries forma part del territori annexionat d'Òdena ara fa noranta anys...¹

PEP SOLÉ I VILANOVA (Igualada, 1960). És empresari. Ha viscut a Igualada des del 1960 fins al 2001 i a Òdena del 2001 fins ara. Alcalde d'Òdena de 2013 a 2015. Membre fundador de la *Revista d'Igualada*.

1. Sobre aquesta història, vegeu l'article del núm. 6 de la *Miscellanea Aqualatensia* (1990), escrit per Josep Busqué i Corbella.